

Sygn. akt XI Ka 600/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2013r.

Sąd Okręgowy w Lublinie w XI Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie: Przewodniczący: SSO Elżbieta Daniluk

Sędziowie: SO Elżbieta Kowalska

SR Dorota Saczewa (del. do SO)-spr.

Protokolant: prot. Małgorzata Purc

przy udziale Prokuratora Marty Baranowskiej

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013 r.

sprawy A. W. oskarżonej z art. 239 § 1 kk

i K. D. oskarżonej z art. 162 § 1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie

z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt II K 748/06

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt. XI Ka 600/ 13

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Chełmie oskarżył:

1) A. W. o to, że: w dniu 2 grudnia 2005r. w C. utrudniała postępowanie karne zacierając ślady zabójstwa A. P. w ten sposób, że ukryła reklamówkę z rękojeścią noża i ubranie ze śladami krwi,

tj. o czyn z art. 239 § 1 k.k.,

2) K. D. o to, że:

I. w nocy z 1/2 grudnia 2005r. w C. nie udzieliła pomocy A. P. znajdującemu się w położeniu groźącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia mogąc jej udzielić bez narażenia siebie i innych osób na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w ten sposób, że będąc świadkiem zabójstwa A. P. niezwłocznie oddaliła się z miejsca przestępstwa nie powiadamiając instytucji powołanej do udzielania niezwłocznej pomocy lekarskiej, tj. o czyn z art. 162 § 1 k.k.;

II. w nocy z 1/2 grudnia 2005r. w C., mając wiarygodną informację o zabójstwie A. P. nie zawiadomiła o tym organów powołanych do ścigania przestępstw, tj. o czyn z art. 240 § 1 k.k.;

III. w dniach 18 stycznia 2006r. i 1 marca 2006r. w C. składając zeznania mające służyć za dowód w sprawie, zataiła prawdę odnośnie okoliczności związanych z zabójstwem A. P., czym utrudniła postępowanie karne pomagając sprawcy przestępstwa w uniknięciu odpowiedzialności karnej, tj. o czyn z art. 233 § 1 k.k. w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

IV. w bliżej nieokreślonym dniu miesiąca czerwca 2006r. w C. groziła K. R. zabójstwem i pobiciem w celu wywarcia wpływu na jej zeznania składane w toku prowadzonego przeciwko niej postępowania karnego VII K 317/06, tj. o czyn z art. 245 k.k.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2013r. wydanym w sprawie II K 748/06 Sąd Rejonowy w Chełmie:

I. oskarżoną A. W. uniewinnił od popełnienia zarzucanego jej czynu;

II. oskarżoną K. D. uniewinnił od popełnienia zarzucanych jej czynów;

III. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami niniejszego procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożył prokurator, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść obu oskarżonych.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania karnego mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie przepisu art. 4 k.p.k., 7 k.p.k. i 410 k.p.k. polegającą na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w dowolnej i jednostronnej ocenie całości zgromadzonego materiału dowodowego, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego, niewłaściwej ocenie dowodów, a w szczególności bezzasadnym odmówieniu wiary zeznaniom świadków: Z. F., M. M. (1), J. K., B. B., J. R., J. B., zeznań M. C. (1) w zakresie w jakim wskazywała na udział w zabójstwie A. W. i K. D., P. R., I. K., K. B., G. S., K. R., I. B., M. R. i nie wyjaśnieniu wątpliwości wyłaniających się z przeprowadzonych dowodów, które mogły mieć wpływ na treść końcowych ustaleń dotyczących winy oskarżonych, a nadto oparciu się jedynie na części zebranego materiału, co skutkowało uniewinnieniem oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów, podczas gdy dowody te należycie ocenione prowadzą do odmiennego przekonania,

2) obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 9 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. polegającą na zaniechaniu przesłuchania przez Sąd w charakterze świadków funkcjonariuszy policji dokonujących czynności procesowych z udziałem Z. F., M. C. (2), P. R., tj. D. P., H. K., P. K., D. N., M. S., H. M., D. Ż. na okoliczność stanu trzeźwości osób przesłuchiwanym, wywierania presji na treść składanych zeznań, sugerowania treści zeznań, a nawet informowania ich o ustaleniach poczynionych w śledztwie, a także zaniechania przeprowadzenia konfrontacji świadków: B. B. i J. R. oraz W. A., A. K. i T. Z. oraz J. Z. celem wyjaśnienia sprzeczności w ich zeznaniach.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu II Wydział Karny w Chełmie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest oczywiście bezzasadna i na uwzględnienie nie zasługuje. Wbrew zawartym w niej zarzutom Sąd orzekający w I instancji nie dopuścił się obrazy wskazanych w środku odwoławczym przepisów postępowania w sposób, który mógłby wyrzucić jakikolwiek wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. Powoduje to, iż faktycznie wniesiona apelacja może być potraktowana wyłącznie w kategoriach polemicznych z prawidłowo dokonaną przez Sąd Rejonowy oceną dowodów, której logiczną konsekwencją są prawidłowo poczynione na tej podstawie ustalenia faktyczne.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż dokonana przez Sąd I instancji ocena całokształtu zgromadzonego i prawidłowo ujawnionego materiału dowodowego w żadnym wypadku nie narusza zasad określonych w art. 4, 7 i 410 k.p.k., co powoduje, że poczynione na tej podstawie ustalenia faktyczne są trafne i stanowią one efekt zgodnej ze wskazaniami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd odwoławczy w wyniku dokonanej instancyjnej oceny tego materiału stwierdza, iż w pełni akceptuje i podziela argumentację zawartą w uzasadnieniu Sądu I instancji, które spełnia wymogi art. 424 k.p.k. W tym dokumencie procesowym Sąd wskazał jakie fakty uznał za udowodnione, jakie za nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych. Zaprezentowany tok rozumowania nie zawiera błędów natury logicznej, czy faktycznej i polemiczny charakter argumentacji przeciwnej przedstawionej w środku odwoławczym, nie może przynieść zamierzonego przez skarżącego efektu. Wyrażone w art. 7 k.p.k. prawo swobodnej oceny dowodów należy do podstawowych uprawnień sądu orzekającego, a zarzut obrazy tego przepisu może być skutecznie postawiony, gdy zostanie wykazane, że Sąd dokonując oceny dowodów naruszy zasady logicznego rozumowania, bądź nie uwzględni wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Analiza akt sprawy i uzasadnienia Sądu Rejonowego wskazuje, iż tego rodzaju uchybienia nie zaistniały w niniejszej sprawie, zaś wniesiona apelacja nie zawiera tego rodzaju okoliczności, które mogłyby podważyć swobodną ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji. Przede wszystkim nie sposób zgodzić się ze skarżącym, jakoby istota uchybienia Sądu Rejonowego w zakresie oceny dowodów sprowadzać się miała do bezzasadnego obdarzenia wiarą wyjaśnień oskarżonych A. W. i K. D., które nie przyznały się do popełnienia zarzucanych im czynów oraz zeznań A. M. i M. M. (2) - uznanych winnymi zabójstwa A. P., przy jednoczesnym odmówieniu waloru wiarygodności dowodom przeciwnym. Tak zaprezentowanego stanowiska, przy uwzględnieniu treści zgromadzonych w sprawie dowodów, nie sposób podzielić. Na wstępie podkreślić należy, iż zupełnie chybionymi są twierdzenia autora apelacji, jakoby Sąd I instancji niesłusznie odmówił wiarygodności zeznaniom i wyjaśnieniom Z. F. składanym podczas postępowania przygotowawczego, z których wynika, że A. W. utrudniała postępowanie karne zacierając ślady zabójstwa A. P. w ten sposób, że ukryła reklamówkę z rękojeścią noża i ubranie ze śladami krwi. Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy, w zeznaniach i wyjaśnieniach Z. F. składanych w trakcie śledztwa, zachodzą istotne sprzeczności dotyczące opisu rzeczy znajdujących się w reklamówce posiadanej przez A. W.. Nieścisłości tych świadków nie wyjaśnił też w sposób przekonujący na rozprawie, podając iż nie pamięta już co w niej było, gdy spotkał oskarżoną na deptaku był pijany. Analizując jego zeznania i wyjaśnienia zważyć należało, że w żadnej z relacji świadek ten nie wskazał, aby w reklamówce posiadanej przez A. W. znajdowały przedmioty związane z zabójstwem A. P., znalezione na terenie boiska Zespołu Szkół przy ul. (...) w C. przez E. R., opisane w protokole oględzin i dokumentacji zdjęciowej. Przeprowadzone badania daktyloskopijne i genetyczne nie wykazały, aby na reklamówce i znajdujących się w niej przedmiotach znajdowały się jakiegokolwiek ślady pochodzące od oskarżonej A. W.. Natomiast A. M. i M. M. (2) zeznali, iż nikt nie pomagał im w zacieraniu śladów zabójstwa. Zatem rację należy przyznać Sądowi Rejonowemu, że w realiach dowodowych niniejszej sprawy, winy oskarżonej nie zdołano wykazać za pomocą obiektywnych dowodów.

Sąd Rejonowy w pełni respektował kryteria swobodnej oceny dowodów podczas dokonywania oceny zeznań świadków M. M. (2) i A. M.. Świadkowie ci, będąc skazani prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 9 czerwca 2010r. w sprawie sygn. akt IV K 374/09 zabójstwa A. P. jednoznacznie podali, iż w trakcie dokonania przypisanego im czynu, poza nimi i pokrzywdzonym na miejscu zdarzenia nie było innych osób. Będąc osobami obcymi dla oskarżonych, obecnie odbywającymi już kary pozbawienia wolności, nie mieli żadnych powodów, aby opisywać okoliczności zdarzenia w sposób dla nich korzystny. Jako słuszne należało podzielić stanowisko Sądu I instancji, iż brak jest jakiegokolwiek dowodów nieosobowych, jak i wiarygodnych dowodów osobowych wskazujących na sprawstwo A. W. i K. D.. Nie budzi wątpliwości, że za takie nie mogą być uznane zeznania świadków wskazane w treści apelacji prokuratora, opierające się na nie potwierdzonych w toku niniejszego postępowania informacjach uzyskanych od innych osób, które również nie były bezpośrednimi świadkami przestępnych zachowań oskarżonych. Sąd Rejonowy słusznie nie dał wiary zeznaniom M. M. (1), K. A., J. K., J. R., J. B., I. K., P. R., K. B.. Podane przez nich informacje dotyczące udziału w zabójstwie A. W. i K. D., ograniczały się do przytoczenia informacji uzyskanych od innych osób, które nie zostały w toku postępowania w sposób wiarygodny potwierdzone. Podobnie na aprobatę zasługuje dokonana przez Sąd I instancji ocena zeznań B. B. i M. C. (2). B. B. będąc zatrzymany w dniu 1 grudnia

2005r. w KMP w C., niewątpliwie nie mógł w tym czasie rozmawiać na temat zabójstwa z M. C. (2), ani widzieć jej i A. W. w zakrwawionych ubraniach. Natomiast informacje jakie uzyskał z grypsu, czy opowiadań współosadzonego W. A., w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, nie sposób uznać za wiarygodne. Również dyskredytacja zeznań M. C. (2) złożonych w postępowaniu przygotowawczym, z których wynika, iż była na miejscu zdarzenia, a tym samym posiadała wiedzę o zabójstwie, jest słuszna i przekonująca. Jej relacja nie koresponduje bowiem w żaden sposób z nieosobowym materiałem dowodowym, w szczególności z protokołem oględzin, sekcji zwłok oraz dokumentacją fotograficzną. Nadto, świadek nie potwierdziła ich przed sądem, a na zabezpieczonych w mieszkaniu A. P. przedmiotach, nie stwierdzono żadnych śladów pochodzących od M. C. (2).

Zastrzeżeń Sądu odwoławczego nie budzi również ocena zeznań A. K., M. P., T. Z. i G. S.. Wbrew twierdzeniom skarżącego, okoliczność, że A. K. oprócz widzianego przez okno w mieszkaniu A. P. mężczyzny, słyszała głos kobiety, pozostaje bez wpływu na ocenę jej zeznań, bowiem na rozprawie świadek ten stwierdził, że mógł być to także głos mężczyzny o innej intonacji, zaś kobiety tam nie widziała. Natomiast podnoszony przez skarżącego fakt, iż świadkowie słyszeli od nieustalonych osób, że w nocy przez okno z mieszkania A. P. wychodzili kobieta i mężczyzna, w żaden sposób nie został potwierdzony okolicznościami sprawy, gdyż w tym zakresie na etapie postępowania przygotowawczego nie zebrano żadnych dowodów, które choć w sposób minimalny mogłyby wskazywać na sprawstwo oskarżonych.

Sąd Okręgowy nie podziela również tezy, że w sprawie tej doszło do mogącej rzutować na treść wyroku obrazy art. 9 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. polegającej na zaniechaniu przesłuchania w charakterze świadków funkcjonariuszy policji dokonujących czynności procesowych z udziałem Z. F., M. C. (2) i P. R. na okoliczność stanu trzeźwości osób przesłuchiowanych i zagwarantowania im swobody wypowiedzi, a nadto zaniechaniu przeprowadzenia konfrontacji świadków wskazanych w pkt 2 apelacji. Przeprowadzenie powyższych dowodów, nie mogłoby w żaden sposób rzutować na dokonaną przez Sąd Rejonowy, wszechstronną i wnikliwą ocenę wymienionych dowodów. Za zakwestionowaniem relacji Z. F., M. C. (2), P. R., B. B., J. R. i W. A. przemawiał bowiem brak odzwierciedlenia podanych przez nich faktów w zgromadzonym materiale dowodowym i niemożność poczynienia na tej podstawie wiarygodnych ustaleń, nawet w razie odniesienia się do pojawiających się sprzeczności, czy stwierdzenia, iż zostali przesłuchani zgodnie z wymogami procedury karnej. Natomiast zeznania A. K., T. Z. i J. Z., wbrew twierdzeniom skarżącego nie zawierają sprzeczności. A. K. przechodząc obok okna mieszkania A. P., niewątpliwie miała lepszą możliwość usłyszenia odgłosów krzyków, niż osoby znajdujące się w osobnym pomieszczeniu oddzielonym w starej kamienicy grubą ścianą.

Nie przekonuje również stanowisko skarżącego, że Sąd Rejonowy dokonał niewłaściwej oceny zeznań świadków K. R., M. R. i I. B.. Lektura uzasadnienia wskazuje na wniosek wprost przeciwny. Sąd I instancji rozważył wypowiedzi wymienionych świadków zarówno pod kątem logiczności, jak też wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Wszelkie ich relacje, zarówno te z postępowania przygotowawczego, jak też złożone w toku przewodu sądowego zostały rozważone i ocenione w sposób wnikliwy, jako że to one stanowiły w zasadniczej części podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie czynu z art. 245 k.k. zarzucanego K. D..

Dyskredytacja zeznań pokrzywdzonej, dotycząca grózb, jakich dopuścić się miała względem niej oskarżona oraz zeznań M. R. nie jest w żadnym razie przejawem dowolności w ich ocenie. Uznając je za niewiarygodne Sąd wskazał na brak konsekwencji, wręcz sprzeczności w zeznaniach K. R. i M. R. oraz treść opinii biegłej psycholog. Wbrew argumentacji przedstawionej przez prokuratora, z zeznań M. R. nie wynika, aby była świadkiem grózb kierowanych przez K. D. pod adresem jej siostrzenicy, lecz jedynie słyszała o nich. Potwierdziła to w swej relacji K. R. stwierdzając, że opowiedziała o tym ciotce. Natomiast I. B. nie posiadał żadnej wiedzy na ten temat. Pokrzywdzona wskazała ponadto, że składając pierwsze zeznania mogła nie pamiętać tego zdarzenia. Zaś biegła psycholog stwierdziła, że K. R. z uwagi na upośledzenie umysłowe, słabość charakterologiczną, może przejawiać skłonność do konfabulacji. W tych warunkach, mając również na uwadze fakt, iż jedyna rozprawa, na którą stały się razem pokrzywdzona i oskarżona miała miejsce 13 kwietnia 2005r., K. R. nie uczestniczyła w rozprawach w maju i czerwcu 2005r., Sąd Rejonowy, trafnie ocenił jej zeznania jako niewiarygodne.

W świetle powyższych rozważań argumentację zawartą w apelacji prokuratora uznać należało za chybioną. Zarzuty w niej zawarte prezentują jedynie czysto subiektywny punkt widzenia skarżącego, który nie chce uwzględnić jednoznacznej treści i wymowy zgromadzonych dowodów, ujawnionych okoliczności, zasad wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał prawidłowej i wszechstronnej oceny wszystkich zgromadzonych dowodów i w oparciu o te dowody prawidłowo ustalił stan faktyczny, jak również dokonał jego oceny prawnej. Zatem rozstrzygnięcie o uniewinnieniu oskarżonych od dokonania zarzucanych im czynów należało uznać za słuszne.

Z przytoczonych wyżej względów i wobec braku okoliczności uzasadniających uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia, zwłaszcza tych wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze zapadło na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.